Lietas arhīva Nr. CA-0650-23/24
ECLI:LV:RAT:2023:0315.C29237921.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2023.gada 15.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese referente Marika Bebriša,

tiesnese Gunta Freimane,

tiesnese Anita Grāvīte,

izskatīja rakstveida procesā Brīvības bulvārī 34, Rīgā civillietu /pers. A/ prasībā pret Rīgas Ķengaraga vidusskolu par rīkojuma par piezīmes izteikšanu atcelšanu, nelabvēlīgu seku radīšanu un morālās kompensācijas piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 23.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja/pers. C/ cēlusi pirmās instances tiesā prasību pret atbildētāju Rīgas Ķengaraga vidusskolu par rīkojuma par piezīmes izteikšanu atcelšanu, nelabvēlīgu seku radīšanu un morālās kompensācijas piedziņu.

Prasībā lūgts atzīt Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores 2020.gada 11.decembra rīkojumu Nr.VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/", ar kuru prasītājai tiek radītas nelabvēlīgas sekas par vēršanos Valsts darba inspekcijā pret skolas direktori /pers. E/, par prettiesisku; atcelt Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores 2020.gada 11.decembra rīkojumu Nr.VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/" kā prettiesisku; piedzīt no Rīgas Ķengaraga vidusskolas prasītājas labā morālo kaitējumu par radītajām morālajām ciešanām 3000 EUR apmērā.

Prasība pamatota ar Satversmes 92.pantu, Darba likuma 7.panta pirmo daļu, 9.pantu, 90.panta pirmo, otro un ceturto daļu, 94.pantu, Civillikuma 1635., 1775., 1779.pantu.

[2] Atbildētāja sniegusi rakstveida paskaidrojumus par prasību, kuros norāda, ka prasību neatzīst un lūdz noraidīt.

[3] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 23.septembra spriedumu prasība noraidīta. Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[3.1] Tiesa nodibināja, ka 2019.gada 22.martā starp prasītāju kā darbinieku un atbildētāju kā darba devēju noslēgts Darba līgums Nr.VSKN-19-6-dlī (turpmāk – Darba līgums), ar kuru prasītāja pieņemta darbā par Rīgas Ķengaraga vidusskolas bibliotekāri (profesijas kods 2622 07). Darba līguma 1.3.punktā noteikts, ka darbinieks uzsāk darbu 2019.gada 26.martā.

Atbilstoši Darba līguma 2.1., 2.2., 2.3., 2.4. punktam darbinieka pienākums ir veikt bibliotekāra pienākumus atbilstoši amata aprakstam, kas ir neatņemama šī darba līguma sastāvdaļa; pildīt citus darba devēja rīkojumus un norādījumus, kas nav pretrunā ar darba likumdošanu un šo līgumu; ievērot Rīgas Ķengaraga vidusskolas darba kārtības noteikumus, Rīgas pašvaldības Ētikas kodeksu, darba aizsardzības, drošības tehnikas un darba higiēnas prasības, saudzīgi izturēties pret darba devēja mantu [..].

Darba līguma 2.5.punktā noteikts, ka darbinieks apņemas visu savu darba laiku veltīt tikai savu darba pienākumu pildīšanai *(lietas 19.-21.lapa)*.

[3.2] Tiesa konstatēja, ka Rīgas Ķengaraga vidusskolas 23.12.2015. Iekšējo noteikumu Nr.6-nts "Darba kārtības noteikumi" (turpmāk – Noteikumi) 23.1.p. noteikts, ka darbinieka pienākums ir veikt savus darba pienākumus saskaņā ar darba līgumu, amata aprakstu, Skolas nolikumu, Skolas darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, kā arī Rīgas domes lēmumiem un Rīgas domes Izglītības kultūras un sporta departamenta direktora un Skolas direktora rīkojumiem. Savukārt 23.4.punktā noteikts, ka darbinieka pienākums ir racionāli lietot un saudzīgi izturēties pret darbiniekam piešķirto mantu [..]

Noteikumu 22.4.punktā ir paredzētas darba devēja tiesības izteikt darbiniekam piezīmi, rājienu vai darba līguma uzteikumu par darba līguma, amata apraksta nosacījumu, Noteikumu, normatīvo aktu, kā arī par darba aizsardzības normu pārkāpumiem Darba likumā paredzētajos gadījumos un noteiktā kārtībā *(lietas 30.-40.lapa)*.

[3.3] Tiesa norādīja, ka Darba likuma 90.panta pirmā daļa noteic, ka par noteiktās darba kārtības vai darba līguma pārkāpšanu darba devējs darbiniekam var izteikt rakstveida piezīmi vai rājienu, minot tos apstākļus, kas norāda uz pārkāpuma izdarīšanu. Panta otrā daļa noteic, ka pirms piezīmes

vai rājiena izteikšanas darba devējs rakstveidā iepazīstina darbinieku ar viņa izdarītā pārkāpuma būtību un pēc tam pieprasa no viņa rakstveida paskaidrojumu par izdarīto pārkāpumu.

Darba likuma 90.panta trešā daļa noteic, ka piezīmi vai rājienu izsaka ne vēlāk kā viena mēneša laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, neieskaitot darbinieka pārejošas darbnespējas laiku, kā arī laiku, kad darbinieks ir atvaļinājumā vai neveic darbu citu attaisnojošu iemeslu dēļ, bet ne vēlāk kā 12 mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas. Par katru pārkāpumu var izteikt tikai vienu piezīmi vai rājienu. Darba devējam ir pienākums izsniegt darbiniekam rakstveida rīkojumu, ar kuru darbiniekam ir izteikta piezīme vai rājiens. Savukārt panta ceturtā daļa noteic, ka darbiniekam ir tiesības prasīt piezīmes vai rājiena atcelšanu mēneša laikā no piezīmes vai rājiena izteikšanas dienas šā likuma 94,pantā noteiktajā kārtībā. Ja, izskatot sūdzību par piezīmes vai rājiena atcelšanu, darba devējs pieņem lēmumu piezīmi vai rājienu neatcelt, darbiniekam ir tiesības celt prasību tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts attiecīgais darba devēja lēmums. Ja darba devējs šā likuma 94, panta otrajā daļā noteiktajā laikā nav izskatījis sūdzību un nav sniedzis darbiniekam atbildi par pieņemto lēmumu, uzskatāms, ka darba devējs piezīmi vai rājienu ir atcēlis.

[3.4] Tiesa konstatēja, ka ar Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores 2020.gada 11.decembra rīkojumu Nr.VSKN-20-260-rp ”Par piezīmes izteikšanu /pers. A/” (turpmāk arī Rīkojums) prasītājai izteikta piezīme par Darba līguma 2.5.punkta, Rīgas Ķengaraga vidusskolas 23.12.2015. Iekšējo noteikumu Nr.6-nts Darba kārtības noteikumi 23.1 un 23.4 punkta neievērošanu, par privāto lietu kārtošanu darba vietā un darba laikā 2020.gada 12.novembrī vismaz no plkst. 15.00, kā rezultātā nav tikuši veikti tiešie darba pienākumi, kā arī tērēti izglītības iestādes resursi *(lietas 9.lapa)*.

No uzraksta uz Rīkojuma redzams, ka prasītāja Rīkojumu ir saņēmusi 2020.gada 14.decembrī.

Rīkojumā norādīts, ka tā izdošanas pamats ir Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020.gada 13.novembra Akts Nr.VSKN-20-11-akt, Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020.gada 13.novembra vēstule Nr.VSKN-20-11-ad “Par rakstveida paskaidrojuma pieprasīšanu” un prasītājas 2020.gada 16.novembra paskaidrojums Nr.VSKN-20-116-di.

[3.4.1] Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020.gada 13.novembra Aktā Nr.VSKN-20-11-akt (turpmāk – Akts) norādīts, ka tas sastādīts, piedaloties direktorei /pers. E/, direktores vietniecei izglītības jomā /pers. G/ un direktores vietniecei audzināšanas darbā /pers. H/, par sekojošo: iestādes bibliotekāre /pers. A/ 2020.gada 12.novembrī vismaz no plkst. 15.00 (fakta konstatācijas laiks) līdz darba dienas beigām nodarbojās ar privātu lietu kārtošanu – iesnieguma rakstīšanu valsts iestādei, izmantojot izglītības iestādes resursus *(lietas 10.lapa)*.

No uzraksta uz Akta un paraksta ir redzams, ka prasītāja ar Akta saturu ir iepazinusies 2020.gada 16.novembrī un norāda, ka darba vietā no plkst.15.00 viņa nekārtojusi savas personīgās lietas un Akts neatbilst patiesībai.

[3.4.2] Prasības pieteikumam ir pievienota izdruka, kurā norādīti /pers. I/, /pers. G/ un /pers. H/ darba laiki, cita starpā /pers. G/ darba laiks ir katru darba dienu no plkst. 7.30 līdz 16.00, bet /pers. H/ darba laiks ir: pirmdienās no plkst. 7.30 līdz plkst. 16.00, bet pārējās darba dienās no plkst. 8.00 līdz plkst. 16.30 *(lietas 18.lapa)*.

[3.4.3] Prasības pieteikumam prasītāja ir pievienojusi fotogrāfijas kopiju, kurā redzams darba galds, uz kura atrodas datora ekrāns un klaviatūra, galda lampa. Kreisajā pusē pie klaviatūras uz galda atrodas papīra lapas ar drukātu tekstu un ir redzams, ka virspusē esošajai papīra lapai augšējā daļā ir ģerboņa zīmogs, iestādes nosaukums – Valsts darba inspekcija, dokumenta nosaukums – Lēmums. Uz datora ekrāna ir teksts, taču tekstu nevar salasīt. Pie datora sēž cilvēks, kura rokas atrodas uz klaviatūras tādā stāvoklī, ka var secināt, ka cilvēks ar pirkstiem spiež klaviatūras taustiņus. Cilvēka seja nav skaidri redzama, cilvēks pret fotokameru atrodas ar kreisajiem sāniem *(lietas 17.lapa)*.

No atbildētājas pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē seko, ka fotografēšana veikta 2020.gada 12.novembrī plkst. 16.23 no automašīnu stāvvietas, kurai pretī ir skolas bibliotēkas logs, un fotogrāfijā redzams, ka prasītāja savā darba vietā darba laikā kārto savas privātās lietas. Tāpat no atbildētājas pārstāves paskaidrojumiem izriet, ka minētā fakta fiksēšanas laikā klāt bija arī abas liecinieces – vidusskolas direktores vietnieces. No atbildētājas pārstāves paskaidrojumiem arī izriet, ka viņas un viņas vietnieču darba laiks bija jau beidzies, tāpēc uz bibliotēku viņas negāja, bet aktu sastādīja nākamajā dienā.

Tiesas sēdē prasītāja, atbildot uz atbildētājas juridiskās palīdzības sniedzējas jautājumiem par fotogrāfiju paskaidroja, ka pieņem, ka fotogrāfijā ir redzama viņa un dators izskatās pēc prasītājas datora. Šajā foto ir redzams, ka viņa skatās kaut kādu dokumentu datora ekrānā, taču prasītāja nevar pateikt, konkrēti uz kādu dokumentu skatījās.

[3.4.4] Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktore ar 2020.gada 13.novembra pieprasījumu Nr.VSKN-20-11-ad “Par rakstveida paskaidrojuma pieprasīšanu” ir pieprasījusi no prasītājas sniegt paskaidrojumus par: 1) Darba kārtības 23.1.punkta un 23.4.punkta, Darba līguma 2.5.punkta nepildīšanu 2020.gada 12.novembrī vismaz no plkst.15.00 (fakta konstatācijas laiks) līdz darba dienas beigām, darba vietā nodarbojoties ar privāto lietu kārtošanu – iesnieguma rakstīšanu valsts iestādei, izmantojot izglītības iestādes resursus; 2) regulāru darba laika neievērošanu, ierodoties darbā vēlāk (01.11.2020.plkst.8.42; 04.11.2020. plkst. 8.40; 05.11.2020. plkst. 8.35; 11.11.2020. plkst.8.39; 02.11.2020. plkst.8.40) *(lietas 11.lapa).*

No uzraksta uz minētā pieprasījuma redzams, ka prasītāja to saņēmusi 2020.gada 16.novembrī, un uzrakstījusi, ka faktus, kas minēti, pārbaudīs. Tāpat prasītāja uz pieprasījuma uzrakstījusi, ka arī skolas direktore darba vietu vairakkārt atstāj pirms darba laika beigām.

[3.4.5] 2020.gada 16.novembrī prasītāja sastādījusi un iesniegusi darba devējai paskaidrojumu, kurā cita starpā norādīts, ka Aktā nav konkretizēts, kurai valsts iestādei prasītāja rakstījusi iesniegumu un kuri izglītības iestādes resursi tikuši izmantoti. Prasītāja paskaidro, ka savas personīgās lietas nekārto un netērē izglītības iestādes resursus personīgo lietu kārtošana. Akts ir fiktīvs, jo ne 2020.gada 12.novembrī, ne 13.novembrī prasītāju bibliotēkā nav apmeklējušas amatpersonas, kas Aktu parakstījušas. Akts sastādīts aizmuguriski no prasītājas, prasītāju neinformējot, prasītājas brīvdienā. Prasītājai Akts iedots parakstīšanai 16.novembrī. Attiecībā uz pieprasījumā norādīto par vēlāku ierašanos darbā piecos pieprasījumā norādītajos datumos, prasītāja paskaidro, ka nevar apgalvot, vai norādītajos datumos darbu nokavēja vai nenokavēja, jo prasītājai tas nav pierakstīts, taču Aktā nav norādīts, cikos prasītāja beigusi darbu norādītajos datumos. Gadījumā, ja prasītāja ir nokavējusi, tad tas ir bijis transporta kavēšanās dēļ, un prasītāja par to atvainojas. Prasītāja norāda, ka bieži strādā pēc darba laika beigām, piemēram augusta pēdējās nedēļās, par ko ir parakstījusies darba uzskaites

lapās, kas atradās pie izglītības iestādes dežuranta *(lietas 12.lapa)*.

[3.5] Izvērtējot iepriekšminētos rakstveida pierādījumus kopsakarībā ar pušu paskaidrojumiem, tiesai secināja, ka tai nav pamata apšaubīt Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020.gada 13.novembra Aktā Nr.VSKN-20-11-akt fiksēto faktu, ka 2020.gada 12.novembrī prasītāja savā darba vietā nodarbojās ar privātu lietu kārtošanu, un nav pamata neticēt, ka to redzēja ne tikai vidusskolas direktore /pers. E/, bet arī direktores vietnieces /pers. G/ un /pers. H/.

Kā izriet no atbildētājas pārstāves - direktores /pers. E/ paskaidrojumiem, tad direktores vietnieces minēto faktu redzēja savas darbadienas beigās, kad kopā ar direktori izgāja autostāvvietā, bet direktore šo faktu fiksēja jau plkst.15.00, tad atkal pēc apmēram pusotras stundas un tad darba dienas beigās.

Tādējādi tiesa secināja, ka prasītāja Aktā norādītajā datumā vismaz no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām kārtoja savas privātās lietas.

[3.5.1] Izvērtējot Aktu kopsakarībā ar fotogrāfiju tiesa konstatēja, ka savā darba vietā darba laikā prasītāja darbojās ar viņai adresētu Valsts darba inspekcijas lēmumu – iepazinās ar tā saturu un rakstīja iesniegumu/pieteikumu saistībā ar šo Valsts darba inspekcijas lēmumu, jo no fotogrāfijas ir nepārprotami redzams, ka prasītājas pirksti atrodas uz klaviatūras un prasītāja raksta.

Tiesa konstatēja, ka no atbildētājas pārstāves /pers. E/ tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem par fotogrāfijas uzņemšanu (cikos veikta tās uzņemšana un kāds bijis pamatojums fotografēšanai) izriet, ka fotografēšana veikta, jo bijis nepieciešams pierādījums prasītājas darbībām, jo prasītāja vienmēr visu noliedz. Norādot, ka slepena personas fotografēšana, lai arī pārkāpuma fiksēšanas nolūkā, nebūtu pieļaujama, tiesa atzina, ka šajā gadījumā vērā ņemams, ka fotogrāfiju prasības pieteikumam pievienojusi pati prasītāja, un no lietas materiāliem izriet, ka no prasītājas jau sākotnēji nav slēpts, ka 2020.gada 12.novembrī ir veikta viņas fotografēšana, caur logu uzņemot, ko prasītāja dara darba kabinetā, un šo fotogrāfiju atbildētāja ir iedevusi prasītājai. Tādējādi tiesa atzina, ka konkrētajos apstākļos fotogrāfija ir vērtējama kā pierādījums kopsakarā ar citiem pierādījumiem.

[3.5.2] Vērtējot Aktu kopsakarā ar fotogrāfiju, tiesa atzina, ka pirms piezīmes izteikšanas darba devējs ir iepazīstinājis prasītāju ar viņas izdarītā pārkāpuma būtību, bet Akts kopsakarā ar fotogrāfiju pietiekami skaidri atspoguļo pārkāpuma būtību. Tādējādi nav nozīmes tam, ka Akts ir sastādīts 2020.gada 13.novembrī, t.i., nākamajā dienā pēc pārkāpuma konstatēšanas, bez prasītājas klātbūtnes (kā izriet no lietas materiāliem, prasītājai 13.novembrī, piektdienā, bija brīvdiena). Vērā ņemams, ka atbildētājas pārstāve ir sniegusi paskaidrojumus par apstākli, kura dēļ Akts neticis sastādīts 2020.gada 12.novembrī, proti, bijušas direktores un direktores vietnieču darba laika beigas, kopsakarā ar faktu, ka neviens normatīvais akts nenosaka, ka šāda veida Akts ir jāsastāda nekavējoties tajā pašā dienā pēc pārkāpuma konstatēšanas, kā arī neviens normatīvais akts nenosaka, ka pie šāda Akta sastādīšanas ir jābūt klāt personai, par kuras pārkāpumu tiek sastādīts Akts.

[3.6] Tiesa norādīja, ka no Darba likuma 90.panta pirmās daļas izriet, ka darba devējam rakstveidā ir jāiepazīstina darbinieks ar viņa izdarītā pārkāpuma būtību, ko atbildētāja arī ir izdarījusi, iepazīstinot prasītāju ar Aktu 2020.gada 16.novembrī, par ko lietā strīda nav.

Lietā nav arī strīda, ka atbildētāja atbilstoši Darba likuma 90.panta pirmās daļas noteikumiem ir pieprasījusi no prasītājas (pieprasījums izsniegts prasītājai 2020.gada 16.novembrī) paskaidrojumus par Aktā fiksēto faktu – Darba kārtības 23.1. un 23.4.punkta, Darba līguma 2.5.punkta nepildīšanu 2020.gada 12.novembrī vismaz no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām, darba vietā nodarbojoties ar privāto lietu kārtošanu - iesnieguma rakstīšanu valsts iestādei, izmantojot izglītības iestādes resursus.

[3.7] Tiesa atzina, ka atbildētāja, izdodot 2020.gada 11.decembra Rīkojumu "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/" ir ievērojusi Darba likuma 90.panta trešā daļas nosacījumus, ka piezīmi izsaka ne vēlāk kā viena mēneša laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas [..], kā arī nav strīda, ka šis Rīkojums ir izsniegts prasītājai.

[3.8] Tiesa konstatēja, ka prasītājas prasības pieteikumā norādītais, ka 2020.gada 11.decembra Rīkojums ir safabricēts, nav balstīts uz pierādījumiem, nav apstiprinājies.

Ar lietā esošajiem iepriekš analizētajiem rakstveida pierādījumiem ir pierādīts, ka 2020.gada 12.novembrī vismaz no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām, prasītāja darba vietā nodarbojās ar privāto lietu kārtošanu, tādējādi pārkāpjot Darba līguma 2.5.punktu un Darba kārtības 23.1. un 23.4.punktu.

Prasītājas Darba līguma 2.5.punktā ir noteikts, ka viss darba laiks ir jāvelta tikai savu darba pienākumu pildīšanai, tālab nav būtiski, vai līdz plkst.15.00 prasītāja tajā dienā bija visu izdarījusi, nav arī jākonstatē, vai darba devējam ir /nav radīts kaitējums.

Lietā ir pierādīts, ka prasītāja darba vietā darba laikā ir nodarbojusies ar lietām, kas nav saistītas ar viņas darba pienākumiem.

[3.9] Līdz ar to tiesa atzina, ka 2020.gada 11.decembra Rīkojums ir likumīgs un tā atcelšanai nav pamata, jo prasītājai ir pamatoti piemērots disciplinārsods – izteikta piezīme, kas ir vieglākais no disciplinārsodiem.

[3.10] Tiesa norādīja, ka Darba likuma 94.panta pirmā daļa noteic, ka darbiniekam ir tiesības savu aizskarto tiesību vai interešu aizsardzības nolūkā iesniegt sūdzību uzņēmumā attiecīgi pilnvarotai personai. [..] Savukārt panta otrā daļa noteic, ka sūdzību izskata un atbildi par pieņemto lēmumu sniedz nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc sūdzības saņemšanas. Darbiniekam un darbinieku pārstāvim ir tiesības piedalīties sūdzības izskatīšanā, sniegt paskaidrojumus un izteikt savu viedokli.

[3.10.1] Tiesa nodibināja, ka 2020.gada 30.decembrī prasītāja sastādījusi un iesniegusi sūdzību Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktorei, kurā lūgusi atzīt par prettiesisku un atcelt Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores 2020.gada 11.decembra rīkojumu Nr.VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/". Sūdzībā norādīts, ka disciplinārsods prasītājai piemērots, izdarot secinājumus, kas nav pamatoti ar pierādījumiem. Vienīgais pierādījums – foto ir neskaidrs, nav skaidri redzami ne dokumenti, ne persona, kas sēž pie datora. 2020.gada 13.novembrī, kad rakstīts Akts, prasītāja darbā nebijusi, jo prasītājai bijusi brīvdiena. Ne 12.novembrī, ne 13.novembrī prasītāja nav redzējusi savā kabinetā Aktu parakstījušās personas un nav

ne ar vienu nav runājusi par Aktā minēto pārkāpumu. Rīkojums par piezīmes izteikšanu balstīts uz prettiesisku Aktu, tāpēc Rīkojums ir prettiesisks un atceļams. Ir pārkāpts Darba likuma 90.panta pirmajā daļā noteiktais, jo Rīkojumā nav norādīts, kādas tieši privātās lietas prasītāja kārtojusi. Rīkojums balstīts uz neskaidru un iedomātu minējumu, kam nav pierādījumu, nav norādīts laiks, cik ilgi prasītāja kārtojusi privātās lietas. Rīkojums satur vispārīgu un nepierādītu apgalvojumu, ka prasītāja tērējot izglītības iestādes resursus, nenorādot konkrētus resursus. Ar Rīkojumu prasītājai radītas nelabvēlīgas sekas par to, ka prasītāja 2020.gada 5.oktobrī vērsusies ar sūdzību Valsts darba inspekcijā par prettiesisku prasītājas kā bibliotekāres slodzes samazināšanu, un pret izglītības iestādes direktori ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta *(lietas 13.-14.lapa)*.

Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktore 2021.gada 4.janvārī ir sniegusi atbildi Nr.VSKN-21-1-ad (turpmāk – Atbilde uz sūdzību) uz prasītājas 2020.gada 30.decembra sūdzību. Atbildē uz sūdzību norādīts, ka piezīme prasītājai ir izteikta uz fakta pamata un tam ir pierādījumi. Tā kā prasītāja vienmēr apstrīd citu un pašas teikto, notikušo, piedāvāto, tad 2020.gada 12.novembrī uzņemtas arī fotogrāfijas, kurās prasītāju var ļoti labi redzēt darba vietā pie darba galda, blakus datora klaviatūrai (kreisā pusē) ir Valsts darba inspekcijas lēmums, uz datora ekrāna ir teksts, ko prasītāja drukājusi, kas nav saistīts ar prasītājas tiešo darba pienākumu veikšanu. Fakta konstatācija un fotouzņēmums izdarīts prasītājas darba laikā, bet citu darbinieču (direktores vietnieču) darba laikam beidzoties. Līdz ar to Akts sastādīts nākamajā dienā. Akts prasītājai iesniegts pirmdien, 16.novembrī, jo 13.novembrī bijusi prasītājai brīvdiena. Apstākļi par pārkāpumu minēti gan Aktā, gan paskaidrojumu pieprasījumā. Laiks plkst.15.00 ir noteikts kā fakta konstatācijas laiks, cik ilgi prasītāja kārtojusi savas privātās lietas, aprakstīts ar vārdiem "līdz darba dienas beigām".

Atbildē uz sūdzību arī norādīts, ka prasītājai izteiktās piezīmes apstrīdēšana un atzīšana par prettiesisku ir neētiska rīcība, jo prasītāja jau iepriekš bijusi brīdināta par Darba līguma 2.5.punkta pārkāpumiem: 29.09.2020. atbildē Nr.VSKN-20-5-ad un 08.10.2020. atbildē Nr.VSKN-20-8-ad. Tā kā 2020.gada 30.decembrī, iesniedzot sūdzību, prasītāja sūdzas par direktori, situācijas izvērtēšanai direktore vērsīsies Ētikas komisijā *(lietas 15.-16.lapa)*.

[3.10.2] Tiesa nodibināja, ka 2021.gada 6.februārī prasītāja vērsusies ar sūdzību Rīgas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamentā, kurā cita starpā norādījusi, ka 2021.gada 25.janvārī Rīgas Ķengaraga vidusskolā notikusi skolas Ētikas komisijas sēde, uz kuru prasītāja aicināta sakarā ar direktores iesniegumu. Direktore vērsusies Ētikas komisijā sakarā ar to, ka 2020.gada 30.decembra sūdzībā prasītāja apstrīdējusi direktores 2020.gada 11.decembra Rīkojumu "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/" un lūgusi atcelt prettiesisko Rīkojumu. Prasītāja norāda, ka Ētikas komisijas kompetencē nav skatīt administratīvā akta apstrīdēšanu, taču Ētikas komisija ierosinājusi lietu un direktores iesniegumu skatījusi 25.01.2021.sēdē. Prasītāja lūdz sūdzības adresātu izvērtēt direktores /pers. E/ rīcību un prasīt izbeigt pret prasītāju vērsto bosingu. No sūdzības secināms, ka Rīgas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamentam prasītāja ir iesniegusi arī pielikumus, proti Ētikas komisijas 2021.gada 25.janvāra sēdes audio un videoierakstus, sēdes protokolu Nr.2, prasītājas rakstveida piezīmes par sēdes protokolu Nr.2, skolotājas /pers. N/ e-pasta vēstuli *(lietas 64.-66.lapa)*.

[3.10.3] Tiesa atzina, ka šī prasītājas sūdzība Rīgas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamentam apstiprina to, ka prasītāja bija informēta par to, ka 2021.gada 25.janvārī Rīgas Ķengaraga vidusskolā notiks Ētikas komisijas sēde, kurā skatīs jautājumu par to, ka prasītāja ir apstrīdējusi direktores 2020.gada 11.decembra Rīkojumu "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/". Minētais arī apstiprina, ka prasītāja ir bijusi aicināta uz Ētikas komisijas sēdi.

No minētā secināms, ka prasītājai bija nodrošinātas Darba likuma 94.pantā paredzētās tiesības piedalīties viņas sūdzības izskatīšanā, sniegt paskaidrojumus un izteikt savu viedokli, taču prasītāja viņai vien zināmu apsvērumu dēļ uz Ētikas komisijas sēdi neieradās.

[3.10.4] Tiesa secināja, ka no pušu sarakstes konstatējams, ka starp prasītāju un darba devēju 2020.gada septembra sākumā ir sākušās nesaskaņas sakarā ar iespējamām izmaiņām (vēlāk arī jau esošām izmaiņām) 2020./2021.gada mācību gada tarifikācijā un ir notikusi pušu intensīva sarakste *(lietas 41.-44., 61.- 63.lapa)*.

29.09.2020. Rīgas Ķengaraga vidusskolas atbildē uz prasītājas 29.09.2020. iesniegumu cita starpā norādīts, ka iesniegumu rakstīšana darba laikā ir rupjš Darba līguma 2.5.punkta pārkāpums. 08.10.2020. Rīgas Ķengaraga vidusskolas atbildē uz prasītājas 08.10.2020. iesniegumu cita starpā norādīts, ka kārtējo reizi direktore vēlas atzīmēt, ka iesniegumu rakstīšana darba laikā ir rupjš darba līguma pārkāpums. To, ka iesniegumi tiek rakstīti darba laikā, apliecina prasītājas 07.10.2020. un 08.10.2020. iesniegumi *(lietas 42., 43.lapa)*.

Tiesa secināja, ka pušu sarakste apstiprina, ka prasītāja jau pirms disciplinārsoda uzlikšanas ir bijusi brīdināta par Darba līguma 2.5.punkta pārkāpumiem: 29.09.2020. atbildē Nr.VSKN-20-5-ad un 08.10.2020. atbildē Nr.VSKN-20-8-ad. Tas ir konstatējams no iepriekš atreferētā vēstuļu satura. Pušu sarakste neattiecas uz 2020.gada 12.novembrī konstatēto pārkāpumu, taču raksturo puses. Proti, darba devējas mērķis nav bijis pie pirmās iespējas sodīt prasītāju par Darba līguma/Darba kārtības pārkāpumiem, darba devēja sākotnēji vēstulēs ir izteikusi brīdinājumus/aizrādījumus par Darba līguma 2.5.punkta pārkāpumiem, taču prasītāja nav to ņēmusi vērā.

[3.11] Tiesa atzina, ka no atbildētājas iesniegtajiem papildus pierādījumiem, kurus atbildētāja ieguvusi no Valsts darba inspekcijas lietvedībā esošajām lietām Nr.30341000024520 un Nr.30341000024620 seko, ka sūdzību prasītāja iesniegusi Valsts darba inspekcijā 08.10.2020. plkst. 12.25.01, bet lūgumu par atzīšanu par cietušo – 22.10.2020. plkst. 12.23.33. *(lietas 74.-75.lapa)*.

Saskaņā ar prasītājas 08.10.2020.iesniegumu direktorei un iesnieguma pielikumā pievienoto darba laika grafiku un Rīgas Ķengaraga vidusskolas 08.10.2020. rīkojumu Nr.VSKN-2087-rs, prasītājas darba laiks bibliotēkā ir pirmdien, otrdien, trešdien, ceturtdien no plkst.8.30 līdz 17.00, pusdienas pārtraukums no plkst. 12.30 līdz 13.00 *(lietas 76.-77., 79.-80.lapa)*.

Prasītāja kā pierādījumu tam, ka viņa sūdzības un iesniegumus neraksta darba laikā, ir iesniegusi savu 2020.gada 17.oktobra e-pastu ar pielikumu - iesniegumu Valsts darba inspekcijai ar lūgumu atzīt prasītāju par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā (iesniegums datēts ar 2020.gada 18.oktobri) *(lietas 84.-85.lapa)*.

Izvērtējot atbildētājas papildus iegūtos pierādījumus no Valsts darba inspekcijas lietvedībā esošajām lietām Nr.30341000024520 un Nr.30341000024620, kā arī prasītājas papildus iesniegtos pierādījumus – prasītājas 2020.gada 17.oktobra e-pastu ar 2020.gada 18.oktobra iesniegumu, tiesa atzina, ka nav pierādījumu par šī iesnieguma rakstīšanu prasītājas darba laikā, taču ir pierādījumi, ka prasītāja dokumentus (sūdzību un

iesniegumu) Valsts darba inspekcijā iesniegusi elektroniski savā darba laikā (neilgi pirms pusdienas pārtraukuma).

Tiesa norādīja, ka minētie dokumenti neattiecas uz 2020.gada 12.novembrī konstatēto faktu, bet tie raksturo prasītāju. Prasītāja noliedz privātu lietu kārtošanu savā darba laikā, taču ir apstiprināts, ka vēl pirms 2020.gada 12.novembrī konstatētā fakta, prasītāja vismaz divus dokumentus Valsts darba inspekcijā 2020.gada oktobrī ir iesniegusi savā darba laikā portālā www.latvija.lv. tātad arī izmantojot darba vietas nodrošināto datortehniku un internētu, kā arī tērējot darba laiku, jo dokumentu iesniegšanai, lai arī elektroniski, zināms laiks ir nepieciešams.

Līdz ar to tiesa secināja, ka nav pamata neticēt atbildētājas pārstāvei, ka prasītāja vienmēr visu noliedza, tāpēc 2020.gada 12.novembrī bija nepieciešams caur logu veikt prasītājas fotografēšanu, lai fiksētu redzēto faktu.

[3.12] Tiesa konstatēja, ka atbildētāja kā papildus pierādījumus ir iesniegusi 14.06.2021. un 16.06.2021. prasītājas iesniegumus atbildētājai, 16.06.2021. un 18.06.2021.atbildes uz prasītājas iesniegumiem, izdrukas no datora par laika periodu no 13.09.2021. līdz 29.09.2021. par prasītājas veiktajām darbībām datorā darba laikā *(lietas 101.-107.lapa)*.

Tiesa atzina, ka šie pierādījumi nav vērtējami, jo tiem nav nozīmes konkrētās prasības izskatīšanā. Pušu sarakste ir par to, ka prasītājai jāiesniedz direktorei savs pašnovērtējums, tātad sarakste nav par apstrīdēto 2020.gada 11.decembra Rīkojumu "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/". Konkrētā strīda izspiešanai nav nozīmes, vai prasītāja šos iesniegumus rakstījusi darba laikā vai ārpus tā, jo šī sarakste ir notikusi jau ilgu laiku pēc apstrīdētā Rīkojuma izdošanas un pēc prasības celšanas tiesā. Tāpat arī izdrukām no datora nav nekādas nozīmes konkrētā strīda izspriešanā, jo nav nekādas nozīmes tam, kādas darbības prasītāja veikusi datorā 2021.gada septembrī, kas ir gandrīz gadu pēc apstrīdētā Rīkojuma izdošanas.

[3.13] Tiesa secināja, ka no prasītājas papildus iesniegtajiem pierādījumiem – Valsts darba inspekcijas lēmumiem redzams, ka prasītāja ir vērsusies Valsts darba inspekcijā ar iesniegumiem.

Sakarā ar prasītājas iesniegumu par to, ka Rīgas Ķengaraga vidusskola ir īstenojusi pret viņu atšķirīgu attieksmi, nosakot darba slodzi, darba samaksu, ir ierosināta lieta Nr.30341000024520-2, kurā prasītāja atzīta par cietušo *(lietas 57.-58.lapa)*.

Sakarā ar prasītājas iesniegumu par to, ka viņas Darba līgumā nav precīzi norādīts bibliotekārei noteiktais darba laiks, ierosināta lieta Nr.30341000054521-1, kurā /pers. E/ atzīta par pie atbildības saucamo personu *(lietas 59.-60.lapa)*.

Tiesa atzina, ka šiem Valsts darba inspekcijas lēmumiem nav nozīmes konkrētās civillietas izskatīšanā, jo prasītājas iesniegumi Valsts darba inspekcijai nav par 2020.gada 11.decembra Rīkojumu "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/", tātad nav attiecināmi uz lietu un nav vērtējami.

[3.14] Izvērtējusi visu iepriekš minēto, tiesa atzina, ka nav konstatējams, ka prasītājai būtu radītas nelabvēlīgas sekas par vēršanos Valsts darba inspekcijā pret Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktori /pers. E/, jo lietā esošie pierādījumi apstiprina, ka prasītāja ir izdarījusi Darba līguma 2.5.punkta, Darba kārtības 23.1. un 23.4.punkta pārkāpumu un disciplinārsods prasītājai ir uzlikts pamatoti un likumīgi, pie kam prasītājai uzlikts vieglākais disciplinārsods – izteikta piezīme.

Līdz ar to prasība daļā par Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores 2020.gada 11.decembra rīkojuma Nr.VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/" atzīšanu par prettiesisku un atcelšanu ir noraidāma.

[3.15] Vērtējot prasījumu piedzīt no Rīgas Ķengaraga vidusskolas prasītājas labā morālo kaitējumu par radītajām morālajām ciešanām 3000 EUR apmērā, kas pamatots ar Darba likuma 7.panta pirmo daļu, 9.pantu, Civillikuma 1635., 1775., 1779.pantu, tiesa konstatēja šādus apstākļus.

[3.15.1] Civillikuma 1635. pantā noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība, izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Morālais kaitējums ir tiesību aizskāruma sekas, kas cietušajam rada tiesības uz apmierinājumu. Lai iestātos civiltiesiskā atbildība par morālo kaitējumu, ir jākonstatē tādi paši pamati (priekšnosacījumi), kādi vajadzīgi atbildībai zaudējumu atlīdzības formā, bet tieši attiecībā uz morālo kaitējumu. Tātad, pirmkārt, jāatbild uz jautājumu, vai notikusi neatļauta darbība jeb prettiesiska rīcība, kas ietver arī rīcības izvērtējumu no nodarītāja vainojamības viedokļa (izņemot stingrās jeb bezvainas atbildības gadījumus) *(sk. Latvijas Republikas Augstākā tiesa "Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās", Tiesu prakses apkopojums, 2014. gads http://www.at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/civiltiesības)*.

[3.15.2] Tiesa konstatēja, ka prasītāja uzskata, ka atbildētāja ar Rīkojumu un prettiesisko Aktu ir nodarījusi prasītājai morālo kaitējumu un radījusi nelabvēlīgas sekas par to, ka prasītāja tiesiskā veidā ir vērsusies Valsts darba inspekcijā, aizstāvot savas tiesības un tiesiskās intereses, kā arī vērsusies pret likumpārkāpumiem skolā. Atbildētājas Vēstulē norādītais, ka prasītājas rīcība, iesniedzot sūdzību par Rīkojuma atcelšanu, tiks skatīta Ētikas komisijā, prasītājai radīja stresu un bojāja veselību, jo prasītāja saprot, ka viņai atkal uzbruks, kaut gan neko nosodāmu prasītāja nav izdarījusi. Prasītājai ir nodarītas morālās ciešanas, izraisot stresu, tātad nodarot morālo kaitējumu Darba likuma 29.panta astotās daļas izpratnē. Katru dienu prasītāja izjūt pret viņu īstenoto bosingu no skolas direktores puses, kas rada stresu, grauj morāli un bojā veselību.

No tiesas sēdē sniegtajiem prasītājas paskaidrojumiem tiesa konstatēja, ka par pret prasītāju vērsto bosingu ir celta cita prasība un izskatīta lieta; konkrētā prasītājas prasība ir par konkrētā rīkojuma atcelšanu un šis rīkojums ir viens no pret prasītāju vērstā bosinga faktiem. Morālais kaitējums 3000 EUR ir tikai par prettiesiska disciplinārsoda uzlikšanu. Prasītājai stresu rada tas, ka viņu fotografēja, apmeloja citiem darbiniekiem – Deņisovai un Rumjancevai. Morālā kompensācija 3000 EUR nav tikai par nelikumīgi izteikto piezīmi, bet arī par emocionālo vardarbību pret prasītāju, prasītāja bija

spiesta aiziet no darba. Emocionālā vardarbība izpaudās tādējādi, ka prasītāja tika fotografēta, ar nelikumīgiem līdzekļiem tika izdots rīkojums. Akts ir pierādījums, ka pret prasītāju tika noskaņoti citi darbinieki, jo kā gan liecinieces varēja Aktu parakstīt, ja pašas neko nav redzējušas.

[3.15.3] Norādot uz to, ka ir pierādīts, ka apstrīdētais disciplinārsods prasītājai ir uzlikts pamatoti un likumīgi, kā arī prasītājai nav radītas nelabvēlīgas sekas par vēršanos Valsts darba inspekcijā pret Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktori /pers. E/, kā arī ievērojot to, ka 2020.gada 13.novembra Akts un 2020.gada 11.decembra Rīkojums ir tiesiski un likumīgi, tiesa atzina, ka morālā kaitējuma kompensācijas noteikšanai prasītājai saistībā ar šiem atbildētājas izdotajiem dokumentiem nav pamata.

Nav arī pamata noteikt prasītājai morālo kompensāciju saistībā ar to, ka viņas sūdzības par 2020.gada 11.decembra Rīkojuma atcelšanu izskatīšana, tika noteikta Ētikas komisijā. Iespējams, ka sūdzības izskatīšana Ētikas komisijā varētu radīt prasītājai stresu, taču prasītāja uz Ētikas komisijas sēdi neieradās, bez tam, prasītājai kā personai, kura izdarījusi Darba līguma un Darba kārtības noteikumu pārkāpumu, un pārsūdzējusi viņai uzlikto disciplinārsodu, bija jārēķinās ar iespējamām negatīvām emocijām.

Attiecībā uz to, ka prasītājai stresu radījis tas, ka viņu fotografēja, apmeloja citiem darbiniekiem – Deņisovai un Rumjancevai, tiesa norādīja uz iepriekš secināto, ka nav pamata apšaubīt, ka direktores vietnieces Deņisova un Rumjanceva, kuras parakstījušas 2020.gada 13.novembra Aktu, ir bijušas aculiecinieces Aktā fiksētajam faktam. Līdz ar to nav pamata atzīt, ka prasītāja ir apmelota un citi darbinieki – Deņisova, Rumjanceva noskaņoti pret prasītāju.

Attiecībā uz prasītājas fotografēšanu caur logu tiesa jau iepriekš spriedumā ir norādījusi, ka slepena personas fotografēšana, lai arī pārkāpuma fiksēšanas nolūkā, nebūtu pieļaujama. Tiesa iepriekš spriedumā ir arī atzinusi, ka, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, fotogrāfija ir pieļaujams pierādījums un ir vērtējusi to kopsakarā ar citiem pierādījumiem, tālab konkrētajos apstākļos arī saistībā ar prasītājas fotografēšanu morālā kaitējuma atlīdzība nav nosakāma.

Tādējādi tiesa atzina, ka prasība daļā par morālā kaitējuma 3000 EUR piedziņu ir noraidāma pilnīgi.

[4] Prasītāja iesniegusi apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[4.1] Spriedums ir prettiesisks, neatbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem, tajā ir nepareizi konstatēti fakti, kas nav pamatoti ar pierādījumiem lietā, sniegts nepareizs lietas apstākļu juridiskais novērtējums.

[4.2] Tiesa ir pārkāpusi Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu saprātīgos termiņos neatkarīgā un objektīvā ar likumu izveidotā tiesā.

Tiesa nav izskatījusi prasību saprātīgos termiņos. Prasība celta 2021.gada 11.janvārī, bet spriedums pasludināts 2022.gada 23.septembrī, kaut gan lietas juridiskā sarežģītība nav konstatējama. Viens gads un astoņi mēneši nav saprātīgs termiņš tik vienkārša lietas izskatīšanai.

[4.3] Tiesa nav bijusi ne objektīva, ne taisnīga. Pirmās instances tiesas spriedums ir balstīts uz meliem.

[4.4] Pirmās instances tiesa spriedumā ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 192.pantā noteikto, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas. Savā prasības pieteikumā prasītāja bija lūgusi atzīt par prettiesisku un atcelt Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores rīkojumu Nr.VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/", ar kuru tiek radītas nelabvēlīgas sekas par vēršanos Valsts darba inspekcijā pret skolas direktori /pers. E/, kā arī piedzīt no Rīgas Ķengaraga vidusskolas prasītājas labā kompensāciju par morālo kaitējumu 3 000 EUR apmērā.

Pirmās instances tiesas secinājums, ka prasītāja 2020.gada 8.oktobrī esot iesniegusi iesniegumu Valsts darba inspekcijai plkst. 12.25 – piecas minūtes pirms sava pusdienlaika, bet 22.oktobrī plkst. 12.23 – septiņas minūtes pirms pusdienlaika neattiecas uz prasības priekšmetu, jo prasītājai piezīme nav izteikta ne par 8.oktobri, ne par 22.oktobri.

Prasītāja uzskata, ka pirmās instances tiesas uzdevums bija pārbaudīt 2020.gada 11 .decembra rīkojuma Nr.VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/" un 2020.gada 13.novembra akta Nr. VSKN- 20-11-akt, uz kura pamata šis rīkojums izdots, tiesiskumu. Tiesai bija jāpārbauda, vai prasītāja no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām tiešām rakstīja iesniegumu valsts iestādei un minētajā laikā nepildīja savus darba pienākumus, bet tas spriedumā nav izdarīts.

[4.5] Prasītāja uzskata, ka spriedums ir nepamatoti balstīts tikai uz Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores /pers. E/ teikto, ko neatstiprina lietā esošie pierādījumi, jo lietā nav pierādījumu, ka 2020.gada 12.novembrī plkst. 15.00 prasītāja raksta iesniegumu valsts iestādei darba laikā.

Direktora vietnieces /pers. G/ un /pers. H/ nav redzējušas, ka 2020.gada 12.novembrī plkst. 15.00 prasītāja raksta iesniegumu valsts iestādei, tomēr viņas 2020.gada 13. novembra aktā Nr. VSKN-20-11-akt apgalvo, ka plkst.15.00 esot konstatējuša faktu.

Prasītājas darba laiks beidzas plkst. 17.00. 2020.gada 13.novembra akts Nr. VSKN-20-11-akt ir rakstīts, ka viņa rakstīja iesniegumu valsts iestādei līdz darba dienas beigām, bet lietā par to nav pierādījumu.

Lietā nav pierādījumu, ka fotogrāfija, uz kuras pamata ir safabricēts 2020.gada 13.novembra akts Nr. VSKN-20-11-akt, ir uzņemta plkst.16.23. Prasītāja uzskata, ka fotogrāfija pierāda direktores /pers. E/ prettiesisko rīcību, kas parāda viņas atšķirīgo attieksmi, jo citus darbiniekus viņa pa logu nefotografē.

Prasītāja nebija darbā 13.novembrī un direktores /pers. E/ vietnieces /pers. G/ un /pers. H/ 2020.gada 13.novembra aktu Nr. VSKN-20-11-akt uzrakstījušas dienā, kad prasītājai bija brīvdiena, uz neskaidras fotogrāfijas, ko uzņēmusi direktore /pers. E/.

Pirmās instances tiesas spriedums balstīts uz tiesneses aklu ticību direktorei /pers. E/, nevis uz pārbaudītiem pierādījumiem lietā. Sprieduma motīvu daļā nav pamatots, kādēļ pirmās instances tiesa vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un vienu faktu atzinusi par pierādītu, bet citu – par nepierādītu, pārkāpjot Civilprocesa likuma 97.panta trešā daļā noteikto.

Prasītāja apgalvo, ka 2020.gada 13.novembra aktā Nr. VSKN-20-11-akt, minētajā laikā no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām veica savus bibliotekāres pienākumus, kā arī otras bibliotekāres /pers. S/ pienākumus.

[4.6] Pirmās instances tiesa nav pareizi novērtējusi Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores /pers. E/ pret prasītāju vērstās darbības, pārkāpjot Civilprocesa likuma 8.pantā noteikto, ka tiesa pārbauda pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

Pirmās instances tiesa nomelno prasītāju, piedēvējot neesošus pārkāpumus.

Pirmās instances tiesa par pierādījumu nepamatoti minējusi Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020.gada 29.septembra vēstuli Nr.VSKN-20-5-ad un 2020.gada 8.oktobra vēstuli Nr.VSKN-209-8-ad, neņemot vērā, ka 2020.gada 29.septembra vēstule Nr.VSKN-20-5-ad ir atbilde uz prasītājas 2020.gada 29.septembra iesniegumu, bet 2020.gada 8.oktobra vēstule Nr.VSKN-209-8-ad ir atbilde uz prasītājas 2020.gada 8.oktobra iesniegumu.

[4.7] Pirmās instances tiesa neņēma vērā prasītājas 2021.gada 8.marta paskaidrojumos rakstīto un kļūdaini izvērtējusi faktu, ka prasītājai nebija iespējas skolā piedalīties 2020.gada 30.decembra sūdzības izskatīšanā un nebija iespējas sniegt paskaidrojumus un izteikt viedokli, kā arī kļūdaini vērtējusi faktus par Ētikas komisijas sēdi.

[4.8] Prasītāja norāda, ka pirmās instances tiesa nepamatoti nepiedzina no Rīgas Ķengaraga vidusskolas kompensāciju par morālo kaitējumu 3 000 EUR apmērā, uzskatot, ka šis spriedums ir atriebība prasītājai par to, ka apelācijas kārtībā viņa pārsūdzējusi šīs pašas tiesnese s spriedumu civillietā Nr. C29485620, norādot uz būtiskām tiesas kļūdām.

[4.9] Prasītāja norāda, ka pirmās instances tiesa bez prasītājas piekrišanas ir atklājusi informāciju par viņu kā trauksmes cēlēju, jo civillietā Nr. C29237921 ievietojusi dokumentus, kuros norādīts, ka prasītājai piešķirta juridiskās palīdzības sniedzēja kā trauksmes cēlējai.

Prasītāja lūgusi noteikt Rīgas pilsētas tiesas atbildību par viņas kā trauksmes cēlējas identitātes atklāšanu trešajām personām.

[4.10] Prasītāja pievienojusi apelācijas sūdzībai 2020. gada 29. septembra iesniegumu Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktorei, norādot, ka tas nebija iesniegts pirmās instances tiesā, jo prasītājai nebija iemesla domāt, ka pirmās instances tiesa spriedumā viņu vainos personīgo lietu kārtošanā darba laikā 29. septembrī.

[4.11] Prasītāja pieteikusi un precizējusi šādus lūgumus par pierādījumu pieņemšanu apelācijas instances tiesā:

[4.11.1] Izsaukt uz tiesas sēdi liecinieces: direktores vietnieci /pers. G/ un direktores vietnieci /pers. H/, lai prasītāja varētu liecinieces nopratināt un pierādīt, ka liecinieces nestāvēja pie bibliotēkas loga un neko neredzēja un ka Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 23. septembra tiesas spriedums balstīts uz meliem;

[4.11.2] Izprasīt no mobilo sakaru operatora informāciju par /pers. G/ mobilā telefona Nr. 29397335 un /pers. H/ mobilā telefona Nr. 28292233, un /pers. E/ mobilā telefona Nr. 26765991 atrašanās vietu 2020. gada 12. novembrī laikā no plkst. 15.00 līdz plkst. 17.00, lai varētu konstatēt patiesību, kur atradās šīs trīs minētās personas un pierādītu, ka Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 23. septembra tiesas spriedums balstīts uz meliem.

[4.11.3] Izprasīt no mobilo sakaru operatora informāciju par no /pers. G/ mobilā telefona Nr. 29397335 un /pers. H/ mobilā telefona Nr. 28292233, un /pers. E/ mobilā telefona Nr. 26765991 veiktajiem izejošajiem zvaniem 2020. gada 12. novembrī, lai konstatētu patiesību par minēto personu darbībām 12. novembrī, kas pierādītu šo personu melus, uz kuru pamata prasītāja tikusi netaisnīgi disciplināri sodīta.

[5] Pamatojoties uz 2020. gada 5. jūnija COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka konkrētajā civillietā pastāv iespēja nodrošināt lietas dalībnieku procesuālās tiesības, arī neriķojot mutvārdu tiesas sēdi, un vienbalsīgi atzīst, ka lietas izskatīšana apelācijas instances tiesā veicama rakstveida procesā.

Pusēm 2022. gada 2. janvārī nosūtīts tiesas paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

[6] Saistībā ar prasītājas pieteiktajiem lūgumiem par pierādījumu pieņemšanu un pievienošanu lietas materiāliem Civillietu tiesas kolēģija pieņem šādus lēmumus.

[6.1.1] Kā pamatojumu pierādījuma – 2020. gada 29. septembra iesnieguma, pievienošanai prasītāja norādīja, ka tas varēs atspēkot pret prasītāju vērstos apmelojumus, ka viņa darba laikā kārtojot personīgās lietas, norādot, ka tas nebija iesniegts pirmās instances tiesā, jo prasītājai nebija iemesla domāt, ka pirmās instances tiesa spriedumā viņu vainos personīgo lietu kārtošanā darba laikā 29. septembrī.

Civillietu tiesas kolēģija izskaidro pusēm, ka pierādījumu pieņemšanu apelācijas instances tiesā reglamentā Civilprocesa likuma 430. pants, kura ceturtā daļa noteic: ja apelācijas instances tiesā lietas dalībnieks iesniedz vai lūdz pārbaudīt pierādījumus, kurus viņam bija iespējams pieteikt lietas izskatīšanā pirmās instances tiesā, un ja apelācijas instances tiesa nekonstatē attaisnojošus iemeslus, kāpēc pierādījumi netika iesniegti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesa pierādījumus nepieņem.

Izvērtējot prasītājas norādītos apstākļus Civillietu tiesas kolēģija nekonstatē attaisnojošus iemeslus, minētā pierādījuma neiesniegšanai pirmās instances tiesā un nolemj to nepieņemt.

[6.1.2] Prasītāja lūgusi uzaicināt liecinieces /pers. G/ un /pers. H/, izprasīt no mobilo sakaru operatora informāciju par /pers. G/ mobilā telefona Nr. 29397335 un /pers. H/ mobilā telefona Nr. 28292233, un /pers. E/ mobilā telefona Nr. 26765991 atrašanās vietu 2020. gada 12. novembrī laikā no plkst. 15.00 līdz plkst. 17.00; izprasīt no mobilo sakaru operatora informāciju par no /pers. G/ mobilā telefona Nr. 29397335 un /pers. H/ mobilā telefona Nr. 28292233, un /pers. E/ mobilā telefona Nr. 26765991 veiktajiem izejošajiem zvaniem 2020. gada 12. novembrī.

Lemjot šos lūgumus Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka lūgumi par šo liecinieku nopratināšanu un datu izprasīšanu pieteikti tikai apelācijas instances tiesā.

Civillietu tiesas kolēģija vērš pušu uzmanību uz Senāta spriedumā lietā SKC-925/2021 izteiktajām atziņā saistībā ar Civilprocesa likuma 430. panta piemērošanu, proti, ka "Civilprocesa likuma tiesību normu sistēma ir vērsta uz to, lai visi prasītāja argumenti un pierādījumi (Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa, 128. panta otrās daļas 5. punkts), kā arī atbildētāja iebildumi un tos pamatojošie pierādījumi (Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa, 148. panta otrās daļas 2. un 3. punkts) būtu noskaidroti pirmās instances tiesā. [..] No Civilprocesa likuma 416. panta noteikumiem izriet, ka visi iebildumi pārsūdzētajam spriedumam jāietver apelācijas sūdzībā, tostarp norādot, vai tiek pieteikti jauni pierādījumi."

Iepazīstoties ar prasītājas norādīto motivāciju (šī sprieduma 4.11.1., 4.11.2., 4.11.3. punkts) Civillietu tiesas kolēģija secina, ka prasītājai nebija nekādu objektīvu šķēršļu minēto pierādījumu pieteikšanai pirmās instances tiesā, tālab nekonstatē attaisnojošus iemeslus un nolemj šos pierādījumus nepieņemt, vienlaikus noraidot lūgumu par liecinieču nopratināšanu.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējusi prasības un apelācijas sūdzības argumentus, kopsakarā visiem lietā esošajiem pierādījumiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir noraidāma šādu motīvu dēļ:

[7.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu, 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesas spriedums pārsūdzēts pilnā apjomā, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība pēc būtības izskatāma pilnā apjomā atbilstoši prasītājas apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem.

[7.2] Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa nosaka, ka, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju atzīst, ka Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 23. septembra spriedumā sniegtā argumentācija ir izvērsta, pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 432. panta piektās daļas noteikumiem pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, papildus norādot šādus apsvērumus.

[7.2.1] Nav pamatots apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka spriedums ir prettiesisks, neatbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem, tajā ir nepareizi konstatēti fakti, kas nav pamatoti ar pierādījumiem lietā, sniegts nepareizs lietas apstākļu juridiskais novērtējums.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa ir pietiekami novērtējusi visus lietas faktus un apstākļus, veikusi vispusīgu, pilnīgu un objektīvu lietā esošo pierādījumu pārbaudi, pamatoti secinot, ka lietā nav konstatējams, ka prasītājai būtu radītas nelabvēlīgas sekas par vēršanos Valsts darba inspekcijā pret Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktori. Tādējādi pretēji apelatores norādītajam pārsūdzēto spriedumu nevar uzskatīt par prettiesisku un neatbilstošu spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

[7.2.2] Prasītāja savā apelācijas sūdzībā norādījusi, ka tiesa ir pārkāpusi Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantā garantētās tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu saprātīgos termiņos neatkarīgā un objektīvā ar likumu izveidotā tiesā, jo nav izskatījusi prasību saprātīgos termiņos. Prasītāja norāda, ka prasība celta 2021. gada 11. janvārī, bet spriedums pasludināts tikai 2022. gada 23.septembrī, kaut gan lietas juridiskā sarežģītība nav konstatējama. Tālab viens gads un astoņi mēneši nav saprātīgs termiņš tik vienkāršas lietas izskatīšanai.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka ar pirmās instances tiesas tiesneses 2021. gada 19. janvāra lēmumu pieņemts prasītājas prasības pieteikums un ierosināta civillieta, kas nozīmēta izskatīšanai 2021. gada 2. novembrī plkst. 10.30 *(lietas 4. lapa)*. 2021. gada 22. oktobrī lietas dalībniekiem nosūtīts paziņojums par to, ka, pamatojoties uz Ministru kabineta 2021. gada 9. oktobra rīkojumu Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", civillieta noņemta no izskatīšanas *(lietas 89. lapa)*. 2022. gada 1. februārī lietas dalībniekiem nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu tiesas sēdē 2022. gada 29. martā plkst. 10.00, izmantojot Microsoft Teams platformu *(lietas 94. lapa)*.

Pretēji apelatorei Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka lietas pamatā ir samērā sarežģītas pušu attiecības, kā arī lietā ir ievērojams pierādījumu un argumentu apjoms, kuru izvērtēšana padara lietu par samērā sarežģītu un laikietilpīgu.

Ievērojot minētos apstākļus, nav pamata uzskatīt, ka lietas izskatīšana bijusi novilcināta, jo lietas noņemšana no izskatīšanas notikusi sakarā ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu visā valsts teritorijā. Turklāt jaunā tiesas sēde tika nozīmēta jau pēc trīs mēnešiem, t.i., 2022. gada 29. martā, kas, ņemot vērā ārkārtas apstākļus, nav uzskatāms par ilgu termiņu. Arī fakts, ka spriedums šajā lietā bija pieejams tiešsaistes sistēmā 2022. gada 23. septembrī nekādi nav ietekmējis apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālās tiesības uz sprieduma pārsūdzību.

Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka šis apelācijas arguments nav pamatots.

[7.2.3] Prasītājas apelācijas sūdzības arguments, ka tiesa nav bijusi ne objektīva, ne taisnīga un spriedums ir balstīts uz meliem, ir uzskatāms par subjektīvu uzskatu, kuram konkrētajos tiesiskajos apstākļos nav izšķirošas nozīmes, jo lieta apelācijas instances tiesā tiek skatīta pēc būtības.

[7.2.4] Apelācijas sūdzībā izteikts arguments, ka pirmās instances tiesa pārkāpusi tiesību normas par prasības priekšmetu un pamatu.

Izvērtējot šos argumentus Civillietu tiesas kolēģija konstatē šādus apstākļus.

[7.2.4.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 128. panta otrās daļas 3. un 6. punktu prasības pieteikumā norādāms prasības priekšmets un likums, uz kura prasība pamatota.

Civilprocesa likuma 192. pants nosaka, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Prasības priekšmets ir atbildētājam izvirzītais tiesiskais prasījums, kura likumību un pamatotību pārbauda jurisdikcijas iestāde, izskatot prasības lietu pēc būtības. Tātad prasības priekšmets ir nevis lūgums noskaidrot kādas strīdīgas attiecības saturu vispār, bet gan prasījums par to, kā ar tiesas nolēmumu novērst materiālo tiesību aizkārumu. Prasītāja prasījums pret atbildētāju vienmēr izriet no strīda ar atbildētāju par aizskartajām vai apstrīdētājām civilajām tiesībām vai ar likumu aizsargājamām interesēm. Tātad strīds ir par konkrētām tiesībām, tiesiskām attiecībām. [..]

Civilprocesā lieto arī jēdzienu "prasības pamats", kura būtība ietverta panta otrās daļas 5. un 6. punktā. Prasības pamatu veido juridiskie fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saista strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos vai izbeigšanos. Tātad tie ir apstākļi, kas apliecina, ka atbildētājam ir iestājies noteiktu saistību (līgumisko vai ārpuslīgumisko – delikta saistību) izpildes pienākums (jāatdod nauda, jāizpilda notiktas darbības u.tml.). Tādēļ ļoti svarīgi ir aprakstīt saistību nodibināšanas vai izcelšanās pamatus, precīzi atsaucoties uz saistības reglamentējošajām materiāltiesiskajām normām, kā arī norādīt uz pierādījumiem, kas apliecina izpildes pienākuma iestāšanos. Prasības pamatu veido arī likuma norma, kuru prasītājs norāda kā apstiprinājumu savu prasījumu tiesiskumam.

Prasītāja prasījums ir "tas, par ko viņš tiesu lūdz taisīt spriedumu". Prasītāja prasījumi prasības pieteikumā konkrēti tiek izteikti pēc vārda "lūdzu". Attiecīgi tiesas sprieduma rezolutīvajā daļā tiesa norādīs, kādi prasījumi (visi vai atsevišķi) tiek noraidīti vai apmierināti *(Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, komentārs 128.pantam, 402.-403.lpp.)*.

Tiesai jātaisa spriedums tikai par likumā noteiktā kārtībā pieteiktajiem prasījumiem, kas sastāda prasības vai pretprasības priekšmetu, un tikai tādā apjomā, kādā tie izspriesti tiesas sēdē, tiesai izskatot lietu pēc būtības. [..] Taču jāizvairās no pārmērīga formālisma, kādu dažkārt cenšas panākt kāda no pusēm *(Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodaļa)). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, komentārs 192.pantam, 518.-519.lpp.)*.

[7.2.4.2] Savā prasībā prasītāja pieteikusi prasījumus par Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores 2020. gada 11. decembra rīkojuma Nr. VSKN-20-260-rp "Par piezīmes izteikšanu /pers. A/", ar kuru prasītājai izteikta piezīme par privāto lietu kārtošanu darba vietā un darba laikā 2020. gada 12. novembrī vismaz no plkst. 15.00, kā rezultātā nav tikuši veikti tiešie darba pienākumi, kā arī tērēti izglītības iestādes resursi, atzīšanu par prettiesisku un atcelšanu, kā arī par kompensācijas par morālo kaitējumu piedziņu.

No pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas redzams, ka tiesa ir izspriedusi šos prasījumus, tos noraidot, savukārt motīvu daļā norādīts tiesas veiktas pierādījumu novērtējums un secinājumi par prasītājas norādītajiem apstākļiem.

[7.2.4.3] Nav strīda, ka pirmās instances tiesas spriedumā ir vērtēti arī atbildētājas iesniegtie pierādījumi par prasītājas 2020. gada 8. un 22. oktobra iesniegumu iesniegšanas laiku Valsts darba inspekcijā.

Kā izriet no pirmās instances tiesas motīvu daļas, tad tiesa, noskaidrojot, vai 2020. gada 12. novembrī prasītāja savā darba vietā nodarbojās ar privātu lietu kārtošanu, vērtēja arī atbildētājas papildus iegūtos pierādījumus no Valsts darba inspekcijas lietvedībā esošajām lietām Nr. 30341000024520 un Nr. 30341000024620, kurās atrodama informācija, ka sūdzību un lūgumu par atzīšanu par cietušo prasītāja iesniegusi Valsts darba inspekcijā 2020. gada 8. un 22. oktobrī savā darba laikā.

Kaut arī šie dokumenti neattiecas uz 2020. gada 12. novembrī konstatēto faktu, tomēr tie kalpo kā papildus pierādījumi tam, ka privāto lietu kārtošana no prasītājas puses bijusi konstatēta arī iepriekš, kā arī pamato atbildētājas paskaidrojumos minēto apgalvojumu par nepieciešamību fotografēt prasītāju caur logu. Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa pamatoti izvērtējusi šos apstākļus, jo minētie fakti ietekmē prasītājas prasības pamatotību, jo ar tiem atbildētāja pamatojusi savus iebildumus, un tālab attiecas uz izskatāmā strīda priekšmetu.

Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pārsūdzētajā spriedumā ir ievērotas prasījumu robežas, jo, taisot spriedumu, pirmās instances tiesa ir vadījusies vienīgi no tiem faktiem un apstākļiem, kurus prasītāja un atbildētāja ir norādījušas kā prasības un iebildumu pamatu, un abu pušu lietā iesniegtajiem pierādījumiem.

Tādējādi šis apelācijas iebildums ir noraidāms.

[7.2.5] Prasītāja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka pirmās instances tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 97. panta trešajā daļā un 104. panta pirmajā daļā noteikto.

Civillietu tiesas kolēģija secina, ka minētie apelācijas argumenti nav pamatoti šādu iemeslu dēļ.

[7.2.5.1] Pirmās instances tiesa savu spriedumu pamatojusi ar Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020. gada 13. novembra aktu Nr. VSKN-20-11-akt par Rīgas Ķengaraga vidusskolas 23.12.2015. Iekšējo noteikumu Nr. 6-nts Darba kārtības noteikumu 23.1. un 23.4. punkta neievērošanu, izvērtējot to kopsakarā ar citiem pierādījumiem, pušu paskaidrojumiem, secinot, ka prasītāja 2020. gada 12. novembrī vismaz no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām prasītāja darba vietā nodarbojās ar privāto lietu kārtošanu. Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores /pers. E/ paskaidrojumi, kas uzskatāmi par pieļaujamu pierādīšanas līdzekli Civilprocesa likuma 95. panta izpratnē, atbilstoši Civilprocesa likuma 104. panta pirmajai daļai ir apstiprināti ar citiem tiesas sēdē novērtētiem pierādījumiem. Tādējādi nevar uzskatīt par pamatotu prasītājas argumentu, ka spriedums ir balstīts tikai uz Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktores /pers. E/ teiktā.

Ņemot vērā to, ka pats par sevi fakts, ka prasītāja 2020. gada 12. novembrī vismaz no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām prasītāja darba vietā nodarbojās ar privāto lietu kārtošanu, ir apstiprināts ar lietā esošajiem pierādījumiem, un pirmās instances tiesa uzskatījusi, ka nav pamata neticēt, ka to redzēja ne tikai vidusskolas direktore /pers. E/, bet arī direktores vietnieces /pers. G/ un /pers. H/, nav nozīmes prasītājas iebildumiem, ka direktora vietnieces /pers. G/ un /pers. H/ to nav redzējušas.

[7.2.5.2] Tāpat nav izšķirošas nozīmes faktam, ka lietā nav pierādījumu, ka fotogrāfija, uz kuras pamata ir izdots 2020. gada 13. novembra akts Nr. VSKN-20-11-akt, ir uzņemta plkst. 16.23, jo pārsūdzētajā spriedumā tiesa fotogrāfiju vērtējusi kā pierādījumu kopsakarā ar citu pierādījumu – 2020. gada 13. novembra aktu Nr. VSKN-20-11-akt, tālab par noteicošu pierādījumu Civilprocesa likuma izpratnē ir uzskatāms tieši akts, nevis fotogrāfija.

[7.2.5.3] Prasītājas iebildumi, ka fotogrāfija pierāda direktores /pers. E/ prettiesisko rīcību, kas parāda viņas atšķirīgo attieksmi, ir atstājami bez ievērības, jo neattiecas uz lietas būtību. Turklāt pirmās instances tiesa spriedumā paudusi savu viedokli par šo apstākli, norādot, ka slepena personas fotografēšana, lai arī pārkāpuma fiksēšanas nolūkā, nebūtu pieļaujama, tomēr šajā gadījumā vērā ņemams tas, ka fotogrāfiju prasības pieteikumam pievienojusi pati prasītāja, un no lietas materiāliem izriet, ka no prasītājas jau sākotnēji nav slēpts, ka 2020. gada 12. novembrī ir veikta viņas fotografēšana, caur logu fiksējot to, ko prasītāja dara darba laikā darba kabinetā, un šo fotogrāfiju atbildētāja ir iedevusi prasītājai.

[7.2.5.4] Civillietu tiesas kolēģija analogi pirmās instances tiesai atzīst, ka nav nozīmes tam, ka akts ir sastādīts 2020. gada 13. novembrī, t.i., nākamajā dienā pēc pārkāpuma konstatēšanas, bez prasītājas klātbūtnes, jo atbildētājas pārstāve ir sniegusi paskaidrojumus par apstākļiem, kuru dēļ akts netika sastādīts 2020. gada 12. novembrī, proti - bijušas direktores un direktores vietnieču darba laika beigas.

Civillietu tiesas kolēģija piekrīt pārsūdzētajā spriedumā izteiktajiem secinājumiem, ka neviens normatīvais akts nenosaka, ka šāda veida akts ir jāsastāda nekavējoties tajā pašā dienā pēc pārkāpuma konstatēšanas, kā arī neviens normatīvais akts nenosaka, ka pie šāda akta sastādīšanas ir jābūt klāt personai, par kuras pārkāpumu tiek sastādīts akts. Tādējādi prasītājas arguments apelācijas sūdzībā, ka direktores /pers. E/ vietnieces /pers. G/ un /pers. H/ 2020. gada 13. novembra aktu Nr. VSKN-20-11-akt uzrakstījušas dienā, kad prasītājai bija brīvdiena, neliecina par sprieduma nepareizību.

[7.2.5.5] Apelācijas sūdzībā izteikts iebildums, ka lietā nav pierādījumu, ka prasītāja rakstījusi iesniegumu valsts iestādei līdz darba dienas beigām, t.i., līdz plkst. 17.00, tāla pirmās instances tiesas secinājumi šajā jautājumā nav pamatoti.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka šis iebildums ir formāla rakstura, kam nav būtiskas ietekmes uz pušu strīdu, jo minētais tiesas secinājums izdarīts, vērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar atbildētājas paskaidrojumiem tiesas sēdē. Turklāt šis apstāklis neietekmē konstatēto pārkāpumu, proti, Rīgas Ķengaraga vidusskolas 23.12.2015. Iekšējo noteikumu Nr. 6-nts Darba kārtības noteikumu 23.1. un 23.4. punkta neievērošanu.

Tāpat nav nozīmes prasītājas apgalvojumam, ka no plkst. 15.00 līdz darba dienas beigām viņa veica savus bibliotekāres pienākumus, kā arī otras bibliotekāres /pers. S/ pienākumus, jo minētais fakts nav pierādīts, kā arī tas neizslēdz pārkāpuma izdarīšanu.

[7.2.5.6] Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija nekonstatē pamatu apšaubīt, ka pirmās instances tiesa, izspriežot lietu, ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, un šie apelācijas argumenti ir noraidāmi.

[7.2.6] Prasītājas uzskatu, ka pirmās instances tiesas atsauce uz Rīgas Ķengaraga vidusskolas 2020. gada 29. septembra vēstuli Nr. VSKN-20-5-ad un 2020. gada 8. oktobra vēstuli Nr. VSKN-209-8-ad liecina par prasītājas pārkāpumu konstatēšanu un apvainošanu, Civillietu tiesas kolēģija uzskata par maldīgu.

No pārsūdzētā sprieduma izriet, ka tiesa tajā atsaukusies uz pušu saraksti, tajā skaitā arī norādītajām vēstulēm, atzīstot, ka tā neattiecas uz 2020. gada 12. novembrī konstatēto pārkāpumu, taču raksturo puses. Spriedumā secināts, ka darba devējas mērķis nav bijis pie pirmās iespējas sodīt prasītāju par Darba līguma/Darba kārtības pārkāpumiem, darba devēja sākotnēji vēstulēs ir izteikusi brīdinājumus/aizrādījumus par Darba līguma 2.5. punkta pārkāpumiem, taču prasītāja nav to ņēmusi vērā.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā šī pušu sarakste pamatoti izmantota kā pastarpināts pierādījums, kas liecina par pušu konfliktējošajām attiecībām un neliecina par Civilprocesa likuma 8. panta pārkāpumu.

[7.2.7] Prasītāja iebildusi, ka pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā prasītājas 2021. gada 8. marta paskaidrojumos rakstīto un kļūdaini izvērtējusi faktu, ka prasītājai nebija iespējas skolā piedalīties 2020. gada 30. decembra sūdzības izskatīšanā, nebija iespējas sniegt paskaidrojumus un izteikt viedokli, kā arī kļūdaini vērtējusi faktus par Ētikas komisijas sēdi.

[7.2.7.1] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītāja savos 2021. gada 8. marta paskaidrojumos norādījusi, ka atbildētāja ir pārkāpusi Darba likuma 94. panta otrajā daļā noteikto, jo prasītājai nav paziņots ne par 2020. gada 30. decembra sūdzības izskatīšanu, ne par iespēju tajā piedalīties.

Saskaņā ar Darba likuma 94. panta otro daļu sūdzību izskata un atbildi par pieņemto lēmumu sniedz nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc sūdzības saņemšanas. Darbiniekam un darbinieku pārstāvim ir tiesības piedalīties sūdzības izskatīšanā, sniegt paskaidrojumus un izteikt savu

viedokli.

Kā redzams no lietas materiālos esošās 2021. gada 4. janvāra Rīgas Ķengaraga vidusskolas vēstules Nr. VSKN-21-l-ad *(lietas 45.lapa)*, tad tā ir noformēta kā atbilde uz prasītājas 2020. gada 30. decembra sūdzību, nevis lēmuma veidā, tālab Darba likuma 94. panta otrā daļas noteikumi šajā gadījumā nav piemērojami, un prasītājas minētajā pantā noteikts tiesības nav tikušas aizskartas.

[7.2.7.2] Prasītāja iebildusi, ka pirmās instances tiesa kļūdaini vērtējusi faktus par Ētikas komisijas sēdi, bet nav norādījusi kādi tieši fakti bijuši kļūdaini novērtēti.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā pirmās instances tiesa spriedumā visaptveroši izvērtēti visi apstākļi, kuri attiecas uz 2021. gada 25. janvārī Rīgas Ķengaraga vidusskolā notikušo Ētikas komisijas sēdi, kurā tika skatīts jautājums par to, ka prasītāja ir apstrīdējusi 2020. gada 11. decembra rīkojumu, pamatoti atzīstot, ka prasītāja bija par šo sēdi informēta un bija aicināta uz to. Vienlaikus ņemams vērā, ka šiem apstākļiem nav tiešas ietekmes uz šo spriedumu, jo darba strīdus izšķir tiesa nevis Ētikas komisija.

[7.2.8] Apelācijas sūdzībā izteikti iebildumi, ka pirmās instances tiesa bez prasītājas piekrišanas ir atklājusi informāciju par viņu kā trauksmes cēlēju. Saistībā ar šo argumentu, prasītāja atsaukusies uz Trauksmes celšanas likuma 10. panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka trauksmes cēlējam ir tiesības uz identitātes aizsardzību, un norādījusi uz lietas materiālos esošo Juridiskās palīdzības administrācijas 2021. gada 3. februāra lēmumu Nr. 3-3.1.21/85 *(lietas 52.-53.lapa)*, ar kuru prasītājai piešķirta juridiskā palīdzība kā trauksmes cēlējai.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka no lietas uzziņas lapas *(lietas 1.lapa)* redzams, ka 2021. gada 26. februārī prasītājas juridiskās palīdzības sniedzēja zvērināta advokāta palīdze /pers. Z/ iepazinusies ar lietas materiāliem un iesniegusi 2021. gada 26. februāra orderi Nr. 5.1/14-21 par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu *(lietas 49.lapa),* 2021. gada 3. februāra paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu *(lietas 50.-51.lapa)*, kā arī Juridiskās palīdzības administrācijas 2021. gada 3. februāra lēmumu Nr. 3-3.1.21/85 *(lietas 52.-53.lapa)*, ar kuru prasītājai piešķirta juridiskā palīdzība kā trauksmes cēlējai.

Ievērojot, ka dokumentu, kurā ir atspoguļota informācija par prasītājas kā trauksmes cēlējas statusu, iesniedza tieši prasītājas juridiskās palīdzības sniedzēja, nelūdzot prasītājas identitātes aizsardzības nodrošināšanu, Civillietu tiesas kolēģijas nekonstatē pirmās instances tiesas pārkāpumu, nelemjot par šīs aizsardzības nodrošināšanu, jo ne prasītāja, ne viņas juridiskās palīdzības sniedzēja neizmantoja Trauksmes celšanas likuma 10. panta pirmās daļas 1. punktā paredzētās tiesības.

Saistībā ar minēto prasītāja savā apelācijas sūdzībā lūgusi noteikt Rīgas pilsētas tiesas atbildību par viņas kā trauksmes cēlējas identitātes atklāšanu trešajām personām (argumenti šī sprieduma 4.9.punktā). Civillietu tiesas kolēģija šo lūgumu atzīst par noraidāmu, jo nekonstatē, ka Rīgas pilsētas tiesas to būtu darījusi.

[7.2.9] Apelācijas sūdzībā izteikti iebildumi, ka pirmās instances tiesa nepamatoti nav piedzinusi no Rīgas Ķengaraga vidusskolas par labu prasītājai kompensāciju par morālo kaitējumu 3 000 EUR apmērā, uzskatot, ka šis spriedums ir atriebība prasītājai par to, ka apelācijas kārtībā viņa pārsūdzējusi šīs pašas tiesneses spriedumu civillietā Nr. C29485620, norādot uz būtiskām tiesas kļūdām.

Konstatējot, ka prasītāja nav norādījusi ne uz vienu apstākli, kas liecinātu par pārsūdzētā sprieduma nepareizību daļā par morālā kaitējuma kompensāciju, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir vispusīgi izvērtējusi visus apstākļus, kas attiecas uz iespējamā morālā kaitējuma nodarīšanu prasītājai, pareizi secinot, ka morālā kaitējuma kompensācijas noteikšanai nav pamata, jo nav konstatējams kaitējums.

Prasītājas apgalvojums, ka spriedums ir atriebība prasītājai, ir prasītājas subjektīvs viedoklis un nevar būt par pamatu sprieduma atcelšanai vai pretēja sprieduma pieņemšanai.

[7.3] Konstatējot, ka pārējie apelācijas sūdzību iebildumi nerada pamatu citāda sprieduma pieņemšanai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība noraidāma pilnā apjomā. Pirmās instances tiesas spriedumu Civillietu tiesas kolēģija novērtē kā labi motivētu un atbilstošu lietas būtībai un strīdā piemērojamajām tiesību normām.

[7.4] Iztiesāšanas laikā divu instanču tiesās radušies ar tiesas paziņojumu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 9,23 EUR *(lietas 1. sēj. 3. lapa)* apmērā.

Ņemot vērā, ka prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktu ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta ceturtajai daļai tiesas izdevumus uzņemas valsts, kaut arī prasība tiek noraidīta.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 430., 432., 434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. A/ prasību pret Rīgas Ķengaraga vidusskolu par rīkojuma par piezīmes izteikšanu atcelšanu, nelabvēlīgu seku radīšanu un morālās kompensācijas piedziņu noraidīt pilnā apjomā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā un samaksājot drošības naudu 300 EUR Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr. 90000068892, Valsts kases kontā Nr. LV83 TREL 8280 0100 0000 0.

Tiesnese referente M.Bebriša

Tiesnese A.Grāvīte

Tiesnese G.Freimane